

Zonvonkengesproei van Zoro Feigl Stedelijk Museum Schiedam

Zoro Feigl, *Lianen* (2022), foto Gerrit Jan Hoogland

Na anderhalf jaar dicht te zijn geweest, opende Stedelijk Museum Schiedam half mei met een poëtische solo-expositie van kinetisch kunstenaar Zoro Feigl. Zes grote installaties beslaan de helft van het gebouw en markeren de heropening van het museum, dat sloot wegens renovatie. De titel van de expositie verwijst naar een gedicht van Herman Gorter.

Etienne Boileau

Door de coronasluiting kregen Feigl en zijn team zes weken de tijd voor de opbouw van de tentoonstelling, wat vrij bijzonder is. Daardoor konden de werken evolueren, wat een fraaie, gebalanceerde expositie heeft opgeleverd. Twee dagen voor de opening loop ik met hem over de expositie.

Beweging in water en vloeroppervlak

We staan in de eerste zaal voor een immens in staal gevat waterbassin met daarin een draaiende watermassa. Zoro legt uit: "Je ziet een compositie van golfjes op het wateroppervlak. De golven ontstaan door het bewegen van het bassin. Het water wisselt van richting en snelheid. Soms is het water heel rustig en dan beweegt het ineens heel snel rond."

In een volgende zaal treffen we op de wand boven een schoorsteen een ruitvorm aan, waarbinnen een subtiel spel van omhoogstijgende druppels zichtbaar wordt. Als ik er naartoe loop, gaat de houten vloer golven, alsof het een waterbed is.

Zoro: "In *Floating Floor* speel ik met de verwachtingen van bezoekers. In de ruitvorm op de wand wordt een luchtbel door een vloeistof geperst, waardoor er allerlei vreemde vormen ontstaan. Het oog wordt daar naartoe getrokken, maar wil je het werk van dichtbij bekijken dan moet je over de vloer lopen. De verrassing komt als je erop staat; dan blijkt de vloer mee te bewegen met de voetstappen van de bezoeker."

Poëtisch en dromerig

Het werk *Fosfenen* is opgesteld in een verduisterde zaal. Je ziet bewegende lichtvlekjes op plafond en wanden die reflecties zijn van een sterke lamp welke op een ronde kinetische vorm op de vloer schijnt. Op die vorm is een doek bevestigd met minuscule ronde spiegelglasjes, zo klein als een eurocent. Het doek maakt trage bewegingen en veroorzaakt daardoor de bewegende lichtvlekjes.

Voel je verwantschap met herman de vries?

"Met hem deel ik de liefde voor eenvoud en de natuur, het met een open blik naar de wereld kijken. De mensheid plaatst zich graag boven of buiten de natuur, maar ik maak juist een natuurvorm in het museum."

Vind je die liefde ook weer terug in het werk Zwermen dat lijkt op een zwerm spreuwen?

"Zeker, al was ik bij het ontstaan van dit werk niet per se bezig met het nabootsen van een zwerm spreuwen. Het werk ontstond eerder vanuit een experiment; ik heb op verschillende manieren geprobeerd de beweging van een zwerm in een werk te vangen. Hier is dat gelukt. Je kunt hier ook zien dat mijn werk eleganter en poëtischer is geworden. Het werk is al in 2020 door het museum aangekocht en is het enige al bestaande werk op deze tentoonstelling. Alle andere zijn nieuw en zijn speciaal voor deze ruimtes gemaakt."

Zestien lopende banden

Pièce de résistance op deze tentoonstelling is de installatie *Getij* die bestaat uit zestien oranje kleurige lopende banden, die naast elkaar verticaal staan opgesteld. De motoren die de banden laten bewegen, veroorzaken een spannend waterballet: het water dat aan de voorkant over de banden naar beneden loopt, verandert van vorm al naar gelang de beweging van de banden.

Je liet toch al eerder grote lopende bandwerken zien?

Dat klopt, onder meer in de Electriciteitsfabriek in Den Haag. *Getij* borduurt voort op twee eerdere series waarover ook een vloeistof bewoog. Door een van de teamleden met wie ik deze tentoonstelling heb gemaakt, is met een speciaal computerprogramma een digitale compositie ontwikkeld waarmee de zestien banden afzonderlijk kunnen bewegen. Op de laptop daar zie je de partituur waarmee de verschillende waterstromen georkestreerd worden. Het lawaai dat je hoort is het geraas van de verschillende lopende banden en de enorme waterstroom die ze veroorzaken. Je voelt het dreunen als je op het podium staat."

Zonvonkengesproei, Stedelijk Museum Schiedam, 14 mei t/m 11 september 2022
www.stedelijkmuseumschiedam.nl